

DOSSIER DE PROCLAMACIÓ

BILL VIOLA

Barcelona, 11 de maig de 2009

ÍNDIX

Presentació	3
Bases del Premi Internacional Catalunya	4
Jurat del XXI Premi Internacional Catalunya 2009	5
Guardonats anteriors	6
Bill Viola	
Consideracions sobre la seva obra	7
Recorregut biogràfic	8
Contacte	13

PRESENTACIÓ

El Premi Internacional Catalunya, atorgat per la Generalitat de Catalunya i dotat amb 100.000 euros i l'escultura "La clau i la lletra" d'Antoni Tàpies, es concedeix anualment a aquelles persones que han contribuït decisivament amb el seu treball creador a desenvolupar els valors culturals, científics o humans arreu del món.

Enguany, la convocatòria del Premi s'ha estès des del 23 de setembre fins el 31 de desembre del 2008 (Resolució PRE/2812/2008, publicada al DOGC núm. 5221) i hi han concorregut 210 candidatures provinents de 63 països, presentades per 251 institucions de 53 països i pel mateix jurat.

Des del mes de gener el jurat ha examinat les esmentades propostes i n'ha efectuat la selecció. Finalment, havent procedit a la votació de les candidatures finalistes, el jurat ha decidit atorgar per majoria absoluta el XXI Premi Internacional Catalunya 2009 al videoartista nord-americà:

BILL VIOLA

per la creació d'una obra alhora artística i tècnica, personal i espiritual, mitjançant l'ús del videoart, del que n'és pioner.

El Molt Honorable senyor José Montilla, president del Govern català, li lliurarà el premi en el transcurs d'una cerimònia al Palau de la Generalitat, a Barcelona, el dimarts 30 de juny d'aquest any 2009.

BASES DEL PREMI INTERNACIONAL CATALUNYA

1. El Premi Internacional Catalunya és atorgat anualment per la Generalitat de Catalunya.
2. Formen el jurat del Premi Internacional Catalunya personalitats rellevants del món de la ciència, les arts i la cultura.
3. Poden ser presentades per a la candidatura al Premi Internacional Catalunya aquelles persones que han contribuït decisivament amb el seu treball creador a desenvolupar els valors culturals, científics o humans arreu del món.
4. Les candidatures al Premi Internacional Catalunya les presenten acadèmies, centres culturals o d'investigació i altres institucions semblants, o els membres del jurat, i han d'incloure un currículum de la persona candidata.
5. El Premi Internacional Catalunya no es pot atorgar a títol pòstum.
6. El Premi Internacional Catalunya ha de ser atorgat a una sola persona, tret que de forma motivada el jurat justifiqui la conveniència d'atorgar-lo de forma conjunta a més d'una persona.
7. El Premi Internacional Catalunya s'ha de lliurar a la persona guanyadora en el curs d'un acte que és presidit pel president o presidenta de la Generalitat de Catalunya i al qual es convoquen les persones membres del jurat.
8. El XXI Premi Internacional Catalunya 2009 té una dotació de 100.000 euros i l'escultura "La clau i la lletra" d'Antoni Tàpies.

JURAT DEL XXI PREMI INTERNACIONAL CATALUNYA 2009

PRESIDENT

José Montilla

President de la Generalitat de Catalunya

PRESIDENT DELEGAT

Xavier Rubert de Ventós

Filòsof

MEMBRES

Wijdan Al-Hashemi

Historiadora de l'art i ambaixadora de Jordània a Itàlia

Ricard Bofill

Arquitecte

Juan Manuel Bonet

Crític d'art

Josep Maria Castellet

Escriptor i editor

Núria Espert

Actriu i directora teatral

Barbara Hendricks

Soprano

Edgar Morin

Filòsof

Kazuo Ogoura

Escriptor i president de la Fundació Japó

Baltasar Porcel

Escriptor

Jorge Wagensberg

Físic

SECRETARIA

Teresa Sala

Departament de la Presidència, Generalitat de Catalunya

GUARDONATS ANTERIORS

I Premi Internacional Catalunya 1989	Karl R. Popper , filòsof anglès
II Premi Internacional Catalunya 1990	Abdus Salam , físic pakistanès
III Premi Internacional Catalunya 1991	Jacques-Yves Cousteau , oceanògraf francès
IV Premi Internacional Catalunya 1992	Mstislav Rostropòvitx , violoncel·lista rus
V Premi Internacional Catalunya 1993	Luigi Luca Cavalli-Sforza , genetista italià
VI Premi Internacional Catalunya 1994	Edgar Morin , filòsof francès
VII Premi Internacional Catalunya 1995 (compartit)	Václav Havel , polític txec i Richard von Weizsäcker , polític alemany
VIII Premi Internacional Catalunya 1996	Yashar Kemal , escriptor turc
IX Premi Internacional Catalunya 1997	Amartya Sen , economista indi
X Premi Internacional Catalunya 1998	Jacques Delors , polític francès
XI Premi Internacional Catalunya 1999	Doris Lessing , escriptora anglesa
XII Premi Internacional Catalunya 2000	Abdallah Laroui , historiador marroquí
XIII Premi Internacional Catalunya 2001	Andrea Riccardi , historiador i cooperant italià
XIV Premi Internacional Catalunya 2002	Harold Bloom , assagista nord-americà
XV Premi Internacional Catalunya 2003	Nawal al-Sa'dawi , escriptora i activista egípcia
XVI Premi Internacional Catalunya 2004 (compartit)	Sari Nusseibeh , filòsof palestí i Amos Oz , escriptor israelià
XVII Premi Internacional Catalunya 2005	Claude Lévi-Strauss , antropòleg francès
XVIII Premi Internacional Catalunya 2006	Pere Casaldàliga , bisbe brasiler
XIX Premi Internacional Catalunya 2007	Edward O. Wilson , biòleg nord-americà
XX Premi Internacional Catalunya 2008 (compartit)	Cynthia Maung , metgessa birmana i Daw Aung San Suu Kyi , política birmana

Bill VIOLA

CONSIDERACIONS SOBRE LA SEVA OBRA

El videoart és una activitat artística basada en l'aprofitament de les possibilitats de comunicació que ofereix el mitjà televisiu i, concretament, el vídeo. Aquest comença a ser usat per Bill Viola i altres artistes a mitjans dels seixanta i assoleix un ple desenvolupament al començament dels anys setanta.

Bill Viola és doncs un pioner del videoart i avui és reconegut internacionalment alhora com un innovador i un clàssic. Ha estat fonamental en l'establiment del vídeo com una forma vital de l'art contemporani, i en fer-ho ha contribuït a ampliar el seu camp en termes de tecnologia, contingut i abast històric. Al llarg de 35 anys ha produït cintes de vídeo, instal·lacions arquitectòniques virtuals, sons ambientals, actuacions de música electrònica, peces de vídeo en pantalla plana i obres per ser emeses per televisió.

Les instal·lacions de vídeo de Bill Viola –muntatges complets que embolcallen l'espectador en la imatge i el so- usen les tecnologies més avançades i es distingeixen per la seva precisió i simplicitat directa. Són exhibides a museus i galeries de tot el món i se'n troben a les millors col·leccions. Els seus vídeos han estat àmpliament emesos i representats cinematogràficament, i els seus escrits han estat extensament editats i traduïts arreu del món.

Viola utilitza el vídeo per explorar el fenomen de la percepció com a via per al coneixement d'un mateix. Els seus treballs se centren en experiències humanes universals –naixement, mort, l'evolució de la consciència- i tenen les seves arrels tant en l'art oriental com en l'occidental, així com en les tradicions espirituals abans esmentades. Utilitzant el llenguatge intern dels pensaments personals i la memòria col·lectiva, els seus vídeos arriben a una àmplia audiència, permetent als espectadors experimentar el treball directament sense massa explicacions.

Per contribuir a aquesta implicació de l'espectador amb la imatge i perquè connecti profundament amb els seus significats, Viola usa sovint tècniques de càmera ultra-lenta (*ultra slow-motion*). Aquest fet implica que la seva obra sigui acceptada i entesa fora dels circuits habituals de l'art contemporani. Com a conseqüència rep tot tipus de crítiques, algunes magnificant-lo i d'altres que detracten l'obvietat dels seus treballs.

En paraules de Juan Manuel Bonet, crític d'art i membre del jurat del Premi Internacional Catalunya, "Bill Viola és un artista que pensa, i que pensa sense ulleres, i sobre l'art de tots els segles. Aconseguir donar a l'art del vídeo una tensió espiritual tan extrema constitueix una autèntica proesa. Si a l'escena d'aquest entre-dos-segles hi ha un creador del qual es pot dir que, essent modern, ha sabut assimilar la lliçó dels mestres d'antany –per exemple, la de l'immortal Vermeer, o, en el terreny de la paraula, la de Sant Joan de la Creu-, aquest és Bill Viola, a la poètica del qual es fonen, d'una manera personal, tradició i avantguarda".

RECORREGUT BIOGRÀFIC

1951

Bill Viola neix a Nova York.

1960

Cap de l' "Equip de televisió" de l'Escola Pública de Queens, Nova York.

1969

Es matricula a l'escola d'art de la Syracuse University, a Syracuse, Nova York, on estudia pintura i música electrònica, i on descobreix el vídeo. Toca la bateria a un grup de rock local.

1971

Es trasllada al departament d'estudis experimentals, centre pioner en la utilització de nous mitjans d'expressió. És un dels membres fundadors del grup de vídeo Synapse.

1972

Crea els seus primers vídeos. Treballa com a responsable de manteniment especialitzat en vídeo a l'Everson Museum of Art de Syracuse (1972-74). Treballa com assistent d'exposició per a diversos artistes. Exposa per primera vegada un dels seus vídeos –*Wild Horses*– a la mostra col·lectiva *St. Jude International*, al Saisset Museum de Santa Clara University, a Califòrnia.

1973

Es llicencia en estudis experimentals a la Facultat d'arts visuals i escèniques de la Syracuse University. S'integra en un taller d'estiu sobre Noves músiques a Chocorua, New Hampshire, i estudia amb David Tudor, amb qui encara avui perdura la relació, actuant en el seu projecte *Rainforest* (més tard convertit en el grup Composers Inside Electronics, creat per Tudor el 1974).

1974

Esdevé director tècnic de producció a Art/Tapes/22, estudi pioner de videoart a Europa, a Florència, Itàlia, on col·labora amb reconeguts artistes europeus i americans. Viatja al Death Valley, al desert Mojave, Califòrnia, la seva primera trobada amb el paisatge desèrtic, que influirà profundament en la seva obra. Exposició individual a The Kitchen, a Nova York.

1975

Coneix l'enginyer d'àudio i dissenyador acústic Bob Bielecki, i treballen junts en el seu primer projecte de col·laboració, un paisatge acústic submarí, mentre és artista resident al ZBS Media, a Fort Edward, Nova York. Primera exposició a Europa: la instal·lació *// Vapore* a Zona, Florència, Itàlia.

1976

És artista resident al Laboratori de Televisió WNET/Thirteen, Nova York (1976-81). Viatja a les illes Solomon, al Pacífic Sud, per gravar música i danses tradicionals. Primera visita al Japó. Viatja amb el grup Composers Inside Electronics, de Tudor, i amb altres persones al Festival de Tardor de París.

1977

Viatja a Java i Bali, a Indonèsia, per enregistrar arts escèniques tradicionals. Viatja a Melbourne, Austràlia, per a l'exposició *Video Spectrum*, resultat d'una invitació de la directora d'activitats culturals de Universitat La Trobe, Kira Perov, que esdevé la seva esposa i col·laboradora. Gaudeix de la seva segona estada com artista resident al Laboratori de Televisió WNET de Nova York. Té lloc la seva primera exposició al Japó, a la col·lectiva *Sixth Encounter on Video Art*. Presenta una instal·lació de vídeo a la Documenta 6 de Kassel.

1979

Grava praderies hivernals a Saskatchewan, Canadà, i miratges al Sahara, a Tunis. És artista resident a WXXI TV, Rochester, Nova York.

1980

Se'n va al Japó amb una beca d'intercanvi cultural. Estudia amb el mestre zen i pintor Daiei Tanaka, que es converteix per a ell en un mestre de per vida.

1981

Artista en residència als laboratoris de recerca de Sony Corporation' Atsugi. Viatja pel Honshu rural, al Japó, amb una càmera de vídeo, gravant imatges per al projecte de Sony *Hatsu-Yume* (Primer Somni). Es trasllada a Califòrnia del Sud.

1982

Viatja a la regió de Kadakh, a l'Himàlaia, al nord de l'Índia, per observar l'art religiós i els rituals dels monestirs budistes tibetans. El Whitney Museum of American Art de Nova York presenta una retrospectiva de la seva obra.

1983

Artista resident al Memorial Medical Center de Long Beach, on reuneix imatges i investiga tecnologies de la imatge del cos humà. És professor de vídeo avançat al Californian Institute for the Arts, Valencia.

1984

Comença un projecte a llarg termini sobre consciència animal, per al qual passa tres mesos amb una bandada de bisons al Wind Cave National Park, a Dakota del Sud, i és artista resident al Zoo de San Diego, a Califòrnia. Viatja a les Illes Fiji per gravar en vídeo la cerimònia hindú consistent a caminar sobre el foc. Rep el premi Polaroid Video Art Award for outstanding achievement, als Estats Units.

1986

Finalitza la seva primera cinta de vídeo de llarga durada, *I Do Not Know What It Is I Am Like*, un estudi de la consciència animal i la transcendència humana.

1987

Rep una beca de la ZDF Televisió de Maguncia, Alemanya, per crear una obra en vídeo amb paisatges desèrtics. Viatja pel sud-oest d'Estats Units durant cinc mesos per fer gravacions nocturnes del paisatge desèrtic i estudiar jaciments arqueològics. Rep el premi Maya Deren de l'American Film Institute, Estats Units.

1988

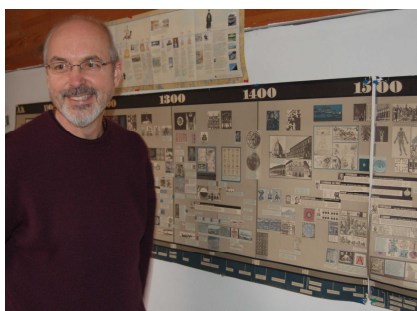
Neix el seu primer fill, Blake.

1989

La John D. and Catherine T. MacArthur Foundation li atorga una beca de cinc anys. Grava els processos de naixement dels bebès, que el condueixen a un projecte de llarg termini sobre els temes universals de la condició humana.

1991

La seva mare mor el febrer. Neix el seu segon fill, Andrei. Acaba per a ZDF Televisió *The Passing*, una meditació personal sobre el naixement, la mort i el paisatge desèrtic.

1993

Rep la Medalla Skowhegan, als Estats Units.

1995

Representa els Estats Units a la 46 Biennal de Venècia, amb *Buried Secrets*, cinc noves instal·lacions de vídeo sobre els temes de la comunicació interrompuda i la conversa sagrada. Es publica la seva primera selecció de textos, *Bill Viola: Reasons for Knocking at an Empty House*.

1996

Li encarreguen una instal·lació per a la catedral de Durham: la primera videoinstal·lació que adquireix una institució de l'església a Gran Bretanya (*The Messenger*).

1997

El Whitney Museum de Nova York organitza una retrospectiva dels últims 25 anys. Es presenta també a Los Angeles County Museum of Art.

1998

És investigador resident a l'Institut de Recerca Getty, a Los Angeles, on estudia les passions i la representació d'estats emocionals extrems a l'art medieval i renaixentista, tema que desenvolupa els anys següents.

1999

El seu pare mor el gener.

2000

Exposa *The Quintet of the Astonished*, la primera obra sobre el tema de les passions, a la National Gallery de Londres. Primera exposició a una galeria de Nova York, la James Cohan Gallery.

2001

El Metropolitan Museum of Art de Nova York adquireix *The Quintet of Remembrance*, la primera instal·lació de vídeo que entra a la seva col·lecció. Viaja a la Toscana, Itàlia, per estudiar els frescs que mostren cicles narratius de finals de l'Edat Mitjana i del Renaixement. Comença la producció –que dura sis mesos– del seu projecte de més gran alçada fins avui, *Going Forth By Day*, projeccions digitals en cinc parts, crea per al nou medi que constitueix el vídeo d'alta definició.

2002

Going Forth By Day s'exposa als museus Guggenheim de Berlín i Nova York.

2003

The Passions s'exposa al J. Paul Getty Museum de Los Angeles. Rep el premi Cultural Leadership de l'American Federal of Arts, Estats Units.

2004

Es presenta a Atenes, durant els Jocs Olímpics, *The Raft*. S'estrena una nova obra creada per proporcionar un món visual a l'òpera de Wagner *Tristany i Isolda*, que es representa parcialment al Disney Hall. S'estrena en la seva versió completa a l'Òpera de París el 2005.

2005

The Passions s'exposa a la Fundació "la Caixa" de Madrid i a la Galeria Nacional d' Austràlia, a Camberra.

2006

Una de les exposicions més grans de Viola fins avui, *Bill Viola: Hatsu-Yume (Primer Somni)* atrau uns 340.000 visitants al Mori Art Museum de Tòquio. Rep el premi d'art NORD/LB, a Bremen, Alemanya.

2009

Rep el premi d'art Eugene McDermott del MIT, Cambridge, Estats Units.

A la seva pàgina web (www.billviola.com) es pot trobar la relació dels premis, honors, exposicions, escrits i bibliografia de Bill Viola.

CONTACTE

Bill Viola

Long Beach, Califòrnia, Estats Units d'Amèrica

Tel. +1 562 439 7616

Email: billv@billviola.com

Hi ha 9 hores de diferència horària. Es pot parlar amb ell a partir de les 3 de la tarda hora nostra (6am Pacific Standard Time)